

Referaten.

RUBRIEK 3. Houtteelt (waaronder biologie der houtgewassen, systematiek en zaadteelt).

Das Areal der Sudetenlärche. K. Rubner. Thar. Jb. 1/2, 1—99, 1942.

Uit geschiedkundige bronnen is gebleken, dat de lork in de Sudeten reeds in 1542 in groote hoeveelheden voorkwam, in een tijd dus, dat er van kunstmatige aanplant nog geen sprake was, zoodat de soort zonder twijfel als ter plaatse inheemsch moet worden beschouwd. In de 18e eeuw is men tot aanplant buiten het natuurlijke verbreidingsgebied (randgebieden) overgegaan. Van omstreeks 1800 af is er ook vreemde (Alpen-) lariks in de Sudeten ingevoerd.

Op grond van een aan alle boschbezitters toegezonden vragenlijst, waarvan de beantwoording zoo noodig door plaatselijk onderzoek werd gecontroleerd, kwam allereerst vast te staan, dat het voornaamste verbreidingsgebied ongeveer begrensd wordt door de bovenloopen van March, Oder en Oppa. Het is een ongeveer driehoekig gebied, dat ligt tegen de vroegere Duitsch-Tsjechische grens, welke de Oppa gedeeltelijk volgt, op ca 200 km afstand ten oosten van Praag en ruim 200 km n.n.o. van Weenen Binnen dit hoofdverbreidingsgebied, dat ongeveer de grootte heeft van onze provincie Friesland, ligt het natuurlijke verbreidingsgebied, dat een oppervlakte beslaat zooals die van onze Veluwe.

De Sudetenlork komt voor tusschen 250 en 800 m; daarboven is de vegetatieperiode te kort, terwijl beneden 250 m de gronden uitsluitend voor landbouwdoeleinden in gebruik zijn. In de lagere regionen vertoont het klimaat althans in de vegetatieperiode, opvallend veel overeenkomst met het onze. Alleen de winters zijn meer continentaal, met daarvoor lagere temperaturen en minder neerslag. De oorzaak van dit, voor een zoo ver van de kust verwijderd gebied merkwaardig mild klimaat, moet worden gezocht in de configuratie der bergketens, waardoor zeer vaak Föhnverschijnselen optreden, met als gevolg een groot aantal uren zonneshijns en extra warmte.

De Sudetenlork groeit op practisch alle gronden, met uitzondering van zeer droge zandgronden. De groei wordt veel eerder door warmte beïnvloed dan door de gesteldheid van den bodem. In het algemeen komt de Sudetenlork in gemengde opstanden (met fijnspar, zilverden, beuk, alsook in het eiken-haagbeukenbosch) voor, tot hoogstens 25% van de totale massa. Zijn voorsprong op de andere houtsoorten weet hij, desnoods door het vormen van een uiterst langgerekte, zeer smalle kroon, steeds te behouden.

De groote boschbezittingen in het verbreidingsgebied bevatten in totaal de volgende houtmassa's en oppervlakten, (de laatste zijn hiertoe steeds herleid tot de oppervlakte, die de lorkenbosschen als zuivere opstanden zouden innemen):

		m ³	ha
De echte Sudeten lork in het natuurlijk verbreidingsgebied	} boven 40 j.	329.000	945
	} onder 40 j.	—	356
De echte Sudeten lork buiten het natuurlijk verbreidingsgebied	} boven 40 j.	256.000	705
	} onder 40 j.	—	454
Twijfelachtige lork	} boven 40 j.	69.000	230
	} onder 40 j.	—	215
Vreemde lork	} boven 40 j.	27.000	144
	} onder 40 j.	—	127

In het kleine boschbezit (beneden 50 ha) komen tenslotte van bovenstaande categorieën (alle leeftijden) onderscheidenlijk 33000, 4000, 2000 en 4000 m³ voor. v. S.

RUBRIEK 4. Boschbescherming (waaronder natuurbescherming en jacht).

Het bejagen van den gebruikshond. M o u s t a c h e. Ned. Jager, 19, 145—146, 1943.

Er zijn slechts enkelen begiftigd met de eigenschap een gebruikshond te dresseeren, zoodat men dit niet van elken jager kan eischen. Wel mag men als eisch stellen, dat hij een hond goed kan bejagen en zorgen kan, dat het geleeerde wordt bijgehouden. Bij afwezigheid daarvan dient een correctie te worden toegepast.

Om een hond goed te bejagen moet de eigenaar precies op de hoogte zijn met de manier van dresseeren en volkomen bekend met de bevelen, die de dresseur gebruikte. Jager en hond dienen elkaar te leeren kennen vóór dat de helper mee op jacht wordt genomen. Dit leeren kennen moet tot stand komen op basis van onderling vertrouwen. De jager dient te weten hoe zijn hond moet worden aangepakt voor het uitvoeren van zijn bevelen en ook hoe hij moet straffen. Dit laatste mag nooit door slaan geschieden, maar door strafoefeningen als down laten liggen gedurende langere tijd. Zachtheid en veel geduld worden van den baas geëischt. In het veld moet het oog van den jager voortdurend op zijn jongen hond zijn gericht om dadelijk te kunnen ingrijpen indien deze iets verkeerd doet.

In zijn eerste veld is de hond nummer een; men jaagt dus voor den hond; de jacht zelf komt op de tweede plaats. Na een fout dient berispt en gestraft te worden. Straf maakt op een passievollen hond een grooten indruk.

W. B.

Het voornaamste. W. J. S. Ned. Jager, 19, 148—149, 1943.

Schrijver behandelt hier het afschot van grofwild en speciaal van reeën, ten aanzien waarvan thans gelukkig een regeling is gemaakt, die bij zeer velen instemming zal vinden. Mocht vroeger een ieder in zijn jachtterrein dit wild schieten, zoodat van bescherming en opbouw van onzen herten- en reeënstand geen sprake was, thans is ieder in wiens terrein grofwild voorkomt, verplicht jaarlijks een afschotplan bij de bevoegde autoriteit in te dienen. Thans zal meer aandacht geschonken worden aan het afschot van slechte exemplaren (zowel mannelijke als vrouwelijke) en aan het sparen van goede, waardoor men ongetwijfeld na enkele jaren een verbetering van den stand zal zien. Daarbij schiete men zooveel mogelijk bokken, die men niet als vaderdier wenscht, vóór den bronsttijd af. Geiten zonder kalfje, zwakke geiten en zwakke kalfjes dienen alle afgeschoten als zijnde waardeloos voor de toekomst.

Bij de thans te volgen methode zal men, om het wild goed te kunnen aanspreken, zooveel mogelijk de bersjacht of de aanzit moeten beoefenen. Het is op een drijfjacht niet mogelijk uit te maken of men werkelijk afschotstukken schiet, tenzij men met zeer ervaren grofwildjagers te doen heeft. Verder is gewenscht de beschikking te hebben over een goeden hond voor het nazoecken van ziekgeschoten wild. Degenen, die met de kogel beginnen te schieten, wat nu ook voor reeswild is voorgeschreven, dienen de schottekens te leeren en terdege acht te geven hoe het wild op het schot teekent.

Mocht men drijfjacht houden, dan jage men uitsluitend of op reeën of op kleinwild en niet op beide tegelijk, daar dit verwarring geeft bij het gebruik van hagel en kogel.

W. B.

Waldbauliche Planung und Forstschutz. A. H e g e r. Thar. F. Jb. 11/12, 555—586, 1942.

Het „Sonderheft Forstschutz“ bevat deze belangwekkende uiteenzetting over de herbebossing van in zuivere fijnsparbedrijven catastrofaal ontstane kapvlakten. De nieuwe opstanden moeten zoodanig worden aangelegd, dat ze belangrijk meer bestendigheid bezitten tegen storm, sneeuwbreuk en insectenplagen dan de hiertegen niet opgewassen oude bosschen.

De hoofdzak van stormschade op groote schaal, moet worden gezocht in den aanleg van zuivere, gelijkjarige fijnsparrenopstanden, die innerlijk onvoldoende weerstandskracht bezitten en alleen door een ontoereikend gebleken dekkingssysteem elkaar de noodige steun moesten verleenen. In het kader van een meer „naturgemässen Waldwirtschaft“ moet men aansturen op menging en ongelijkjarigheid, waartoe men beginne met alle reeds op de vlakte aanwezige voorloopers te sparen, zonder daarbij op kwaliteit te letten. Verder moet zoo veel mogelijk gebruik worden gemaakt van groeiplaatsverschillen, allereerst door de plaatsen waar de grond rul is gemaakt (door ontworteling, bij het rooien van stobben of door het uitsleepen van hout) in te zaaien met eschdoorn, esch, iep e.d.

Voor de bijmenging van andere houtsoorten leent zich in 't bijzonder opslag van struiken en andere, voor de houtproductie overigens waardelooze zachte houtsoorten, die als voorcultuur dienst kunnen doen. Is dergelijke opslag in onvoldoende mate aanwezig, dan moet hij kunstmatig in het leven geroepen worden, waartoe naast de hierboven reeds genoemde loofhoutsoorten ook lijsterbes, berk, ratelpopulier e.d. goed te gebruiken zijn. Onder dit scherm kan dan beuk, zilverden: of ook fijnspar worden geplant, welke houtsoorten dan aanvankelijk in ontwikkeling ver achterblijven bij de niet onder scherm opgroeiende omgeving, zoodat op deze wijze de zoo gewenschte ongelijkmatige opbouw sterk wordt bevorderd. De voorcultuur heeft niet alleen boschbouwkundige, doch ook economische beteekenis, daar zij bij een goed gevoerd beheer waardevolle sortimenten kan voortbrengen.

Ook bij het gebruik van den fijnspar kan men zich toeleggen op een ongelijken opbouw van het bosch, door bezaaiingen te laten afwisselen met beplantingen en bij de laatsten het plantverband naar groeiplaatsverschillen sterk te doen variëren. Ongelijkmatigheid kan men tenslotte ook verkrijgen door over de herbebossching van eenzelfde oppervlakte meer jaren te doen en bijvoorbeeld eerst in wijd verband met het mooiste plantsoen (beste herkomsten) het later overheerschende deel van den opstand aan te leggen en daarna het resterende ertusschen te planten.

Voor de samenstelling van, het toekomstige bosch moet het ter plaatse oorspronkelijk thuis hoorende gemengde bosch zooveel mogelijk als voorbeeld dienen, waarbij men evenwel de landelijke behoefte aan bepaalde sorteeringen niet buiten beschouwing mag laten. Bij plant- en zaaigoed lette men terdege op herkomst- en ras-kwesties. Vooral de zilverden dient een eervolle plaats te verkrijgen; waar noodig moet hij tegen beschadiging van wild worden beschermd. Ook de Sudetenlariks vergete men niet; in het bijzonder is hij in voorculturen zeer goed bruikbaar.

Bij de herbebossching van door catastrofes ontstane kapvlakten moet men eerst het geheele wegnest vastleggen. Latere aanleg van dunningswegen door sleuven in het bosch te kappen is ongewenscht met het oog op de stormschade, die daarvan het gevolg kan zijn. De hoofdwegen neme men niet te smal; het wegnest is een fundamenteel onderdeel van het bedrijfsbosch, daar het naast zijn transportfunctie de stormvastheid van het bosch verhoogt.

Tegen stormschade kan men het bosch beveiligen door:

- 1e. toepassing van het dekkingsbeginsel;
- 2e. innerlijke stormvastheid over de geheele oppervlakte;
- 3e. innerlijke stormvastheid over een deel der oppervlakte, bescherming door dekking van het overige.

Ad 1. Dit is onvoldoende — zooda de practijk leert — daar het systeem slechts tegen één windrichting dienst kan doen.

Ad 2. Dit verkrijgt men door stamsgewijze opstandsverzorging („Einzelstammpflege“), d.w.z., door tijdig en in voldoende mate de voornaamste boomen van den opstand vrij te stellen. Deze maatregel is volkomen in overeenstemming met de natuurlijke ontwikkeling van het bosch. Met het oog zoowel op schaarschte aan plantsoen alsook gebrek aan arbeidskrachten — dit laatste zal volgens H e g e r ook na den oorlog nog wel het geval zijn, waardoor o.m. de eerste dunningen moeilijk uitvoerbaar worden — plante men in wijd verband, daarbij desnoods tot 2 m afstand gaande. Daarnaast moet groepsgewijs loofhout worden ingebracht, in de eerste plaats beuk, in groepjes van ongeveer 1 are, tot een percentage van minstens 20, liefst 30.

Ad 3. Dit is te bereiken door afwisseling van wijd en nauw plantverband, vooral indien men bijvoorbeeld zuivere fijnsparrenopstanden aanlegt. Deze werkwijze is alleen gewenscht, waar plaatselijk behoefte is aan zwakke sortimenten. Het beste kan men dan de stormvaste, wijd te planten gedeelten aanleggen in ongeveer loodrecht op elkaar staande strooken, zoodanig, dat de hierdoor in te nemen oppervlakte minstens 40% beslaat, terwijl de overblijvende oppervlakte dicht wordt beplant.

Ook aan opstandsranden moet bijzondere aandacht worden besteed. Een goede bemanteling verkrijgt men eerst, indien daartoe een strook van ongeveer 30 m breedte in wijd verband wordt aangelegd en deze later krachtig wordt gedund. Ondergroei van andere houtsoorten is gewenscht om vlak boven den grond voldoende windkeering te hebben. Ook langs de vakgrenzen moeten dergelijke opstandsranden worden bevorderd.

Tot zoover H e g e r's beschouwingen, waaruit men voor ons land vele belangrijke gevolgtrekkingen kan maken. Ook wij kennen, zelfs bij onzen veel stormvasteren groveden, stormschade van nabij en weten ook, dat dekking alleen aan de westzijde

onvoldoende is. (noorderstorm in voorjaar 1943!). Beschadigingen van insecten nemen ook ten onzent wel catastrofale afmetingen aan, terwijl dit laatste tenslotte ook van onze gedwongen houtleveringen kan worden gezegd.

Bij onze herbebossingen zal men veel meer dan tot nu toe het geval was, maatregelen moeten nemen tegen stormgevaar, temeer daar men veelal met exoten werkt, waarvan men de stormvastheid niet voldoende kent of waarvan het reeds bekend is, dat deze te wenschen overlaet, zoals bij douglas. Niet alleen zal de aanleg van onze nieuwe bosschen moeten uitgaan van het beginsel der weerstandskrachtigmaking, door ongelijkmatigheid, doch ook de opstandsverzorging zal in dit teeken moeten staan. In het bijzonder zal de dunning een eervollere plaats moeten krijgen, hetgeen in de zwaardere sortimenten wel eens een klein geldelijk offer zal beteekenen, daar sterkere dunningen den aanwas in het algemeen wel bevorderen, doch waarbij de voortbrenging van zaaghout het wint van die van het vooral in ons land toch zoo zeer gezochte paalhout.

Ook de bemantelingen vragen onze aandacht. Waar voor eik, beuk en andere loofhoutsoorten de groeiplaats niet geschikt is zal men met beleid moeten trachten iets te bereiken met stormvaste naaldhoutsoorten zoals sitkaspar en mogelijk ook *Abies grandis*.
v. S.

Das Fichtensterben durch Hallimasch im Bereich der Forstverwaltung Rzyki der Herrschaft Saybusch O.-S. E. Wojtylko. Thar. F. Jb. 11/12, 659—676, 1942.

Het veelvuldig optreden van de honingzwam (*Agaricus melleus* Vahl) in bovengenoemde houtvesterij was aanleiding tot een nader plaatselijk onderzoek van deze ziekte, welke in 1930 nog in geringe mate optrad, doch waarvan de omvang der slachtoffers in 1942 reeds 65% van de totale in dat jaar op te leveren houtmassa beliep. De ziekte komt voor in zuivere fijnsparopstanden van 30—40 jaar af tot ca 70 jaar toe en wel in hoofdzaak op oostelijke hellingen. Nagenoeg volkomen gezond zijn gemengde opstanden van fijnspar, zilverden en beuk zelfs indien de fijnspar daarbij 80% van het totaal uitmaakt; de menging behoeft niet eens intens te zijn.

In de getroffen opstanden waarin de sterfte bij kleine groepjes begint en zich in enkele jaren uitbreidt tot stukken van 1—2 ha, is bij onderzoek gebleken, dat de infectie blijkbaar plaats vindt aan oostelijke strijkwortels, dicht nabij den wortelhals en zich vandaar verder rond het onderende van den stam voortzet. Naar gelang van den ouderdom van den boom sterft deze in 1—10 jaar af.

De omstandigheden, dat de oostelijke hellingen het gevoeligst zijn en dat aan de oostzijde de ziekte begint, wettigen de veronderstelling dat de directe bestraling der wortels door den morgenzon bij de infectie van essentiele betekenis is. Deze aanname wordt nog gesteund door het feit, dat in sterk aangetaste opstanden de ziekte tot staan komt, zoodra door opslag van bergvlier e.d. de grond weer voldoende tegen directe zonnebestraling gedekt is.

Groveden, lariks en zilverden toonden zich voor de honingzwam ongevoelig.

v. S.

Der Lärchenblasenfuss (Taeniothrips laricivorus Krat) und das Lärchenwipfelsterben. H. Prell. Thar. F. Jb. 11/12, 587—614, 1942.

In de Oost-Sudeten viel de aandacht op het afsterven van lorkentoppen, dat bleek te worden veroorzaakt door bovengenoemd insect, hetwelk tot de Physapoda of Thysanoptera behoort. De oppervlakkig gelegen cellen van het nog groeiende laatste langlot en de daarop gevormde jonge naalden worden door de met het bloote oog nauwelijks zichtbare larfjes uitgezogen, waardoor het geheel aanvankelijk een zilverachtige matte glans krijgt. Later verkleuren de naalden bruinachtig, terwijl de uit de knaagwondjes vloeierende harsdruppeltjes een effect veroorzaken alsof de lariks met een fijn poeder bestoven is.

Bij nauwkeurige beschouwing kan men op de naalden de uitwerpselen herkennen als heel fijne geelachtige tot brune stipjes. Bij sterke beschadiging trekken de naalden krom en gaat de top slap hangen. Opvallend is verder, dat zoowel de aan het begin, als de aan het einde van de vegetatieperiode gevormde naalden normaal zijn. In het eerste geval zijn de larven nog in het ei, terwijl in den herfst de poppen reeds naar den grond zijn verhuisd. De overwintering geschiedt in het strooisel, waaruit in het volgend voorjaar de ca. 1.2 mm groote wijfjes te voorschijn komen, welke na de paring hun eieren in het plantenweefsel leggen. Hieruit komen dan de larven, die met

den groei van de scheut mee omhoog kruipend, zich in de knop schuilhoudend hun vernielend werk doen.

Op zichzelf is de schade aan de naalden van weinig beteekenis. Het lot echter verdedigt zich tegen de vreterij door het maken van kurklaagjes, die bij de lengtegroei weer stukscheuren en dan toegang verschaffen aan allerlei zwammen, terwijl blijkbaar ook de watertoevoer hierdoor stagneert. Bij aanhoudende droogte sterft de top dan geheel af, waardoor bij herhaalde beschadiging bezemvorming optreedt. In gemengde opstanden verliest de lork dan den voor zijn lichtbehoefte noodigen voorsprong op zijn omgeving en gaat op den duur ten onder in den strijd om het bestaan.

Het insect heeft voorkeur voor de het snelst groeiende jonge exemplaren, als deze 1—4 m hoog zijn. De Physapoda zijn niet kieskeurig, zoodat andere lariksoorten, derhalve ook de Japansche, gevaar loopen. Door hun verborgen levenswijze in het nog gesloten gedeelte van de scheuten is directe bestrijding met contact- of maagvergiften niet doeltreffend, terwijl vernietiging van de overwinterende poppen door grondbewerking eveneens niet uitvoerbaar kan worden geacht.

v. S.

Tropische Bosbouw.

RUBRIEK 6. Boschhuishoudkunde.

Die forstlichen Verhältnisse Britisch Honduras. (Ontleend aan Troup's Colonial Forest Administration) Z. f. Weltfw. 3, 194—195, 1943.

In 't verleden dankte Honduras zijn rijkdom aan zijn bosschen; 80 % van de uitvoerwaarde bestond uit hout. Daarvan was Campêchehout (*Haematoxylon campechianum*) het belangrijkste. De Spanjaarden waren reeds met den uitvoer ervan begonnen en in 1655 namen de Engelschen die over. Eerst in 1771 begon de export van mahonie en deze verdrong geheel het campêchehout, omdat dit de concurrentie met de anilinekleurstoffen niet kon volhouden. Ook de uitvoer van mahonie was aan groote schommelingen onderhevig en wel voornamelijk als gevolg daarvan, dat men in den scheepsbouw hout ging vervangen door ijzer. In den laatsten tijd is er echter weer een opleving tengevolge van het gebruik van tractors, waardoor meer afgelegen bosschen kunnen worden geëxploiteerd; 1925 en 1930 waren topjaren.

Mahonie (*Swietenia macrophylla*) vindt in Honduras goede groeivoorwaarden, maar de sterke kap in 't verleden heeft de bosschen sterk gelicht en de verjonging is er bij gebrek aan zaadboomen slecht. De helft van de bosschen, en dat zijn juist de voor de exploitatie goed bereikbare, zijn in vroege jaren verkocht zonder eenige voorwaarde wat de verjonging betreft.

Behalve mahonie zijn nog van belang de cedro (*Cedrela mexicana*) *Pinus caribaea*, die breede berggruggen bedekt en tal van andere houtsoorten, waarvan nog niet zooveel bekend is. Verder wordt uitgevoerd chicle, het opgedroogde melksap van de sapodilla boom (*Achras sapota*). De uitvoer ervan bedraagt ongeveer 300.000 kg. In 1922 kwam in Honduras de eerste houtvester; de tegenwoordige formatie is een houtvester met 2 assistenten. De taak van het beheer bestaat voorloopig uit bescherming van de boschvegetatie, vervaardiging van kaarten en boschbouwkundige onderzoekingen met name inzake de verjonging van mahonie en cedro. De eerste boschverordening dateert van 1926. De boschraad, die in 1926 voor de kolonie werd ingesteld, werd weer opgeheven.

De pogingen om de financiën van de kolonie gezond te maken door verhooging van de houtexploitatie mislukten, omdat juist de bosschen, waarin mahonie voorkomt in handen van particulieren zijn. De bevolking is dun, 2,24 per km² en van die bevolking leeft nog de helft in de steden. Het heeft daarom geen doel de binnenlandsche houthandel te bevorderen. Wel is het van beteekenis uitvoermarkten te vinden voor de vele andere houtsoorten. Vele dezer houtsoorten zullen moeten worden geveld om de verjonging van mahonie mogelijk te maken.

De boschoppervlakte van Britsch Honduras bedraagt ongeveer 21.000 km², waarvan ± 11.000 km² aan den Staat behooren; 90% van de toetale landsoppervlakte is nog met bosch bedekt. De bosschen van den Staat zijn weinig toegankelijk en bevatten geen mahonie en sapodilla hout. In verband met de geringe bevolking was uitscheiding van boschreserves niet noodig. Er was trouwens geen personeel voor.

Uit een oud artikel van Oliphant in de *Empire Forestry Journal* bleek me, dat een der groote houtmaatschappijen de Belize Estate and Produce Company in 1921 reeds gebruik had gemaakt van de diensten van den houtvester Hummel voor de verkenning harer terreinen (± 1 miljoen acers). Hummel stond 3 maanden van 2 jaar ter beschikking van deze maatschappij, de rest van 't jaar besteedde hij aan de organisatie van het beheer der kolonie.

In 1924 ging Hummel geheel over in dienst van deze maatschappij; Oliphant werd toen zijn opvolger. Volgens Oliphant leidde deze „gemoedelijke” ambtelijke verhouding tot een zeer goede samenwerking met de particuliere houtmaatschappijen. Voor de bestrijding zijner uitgaven had de dienst de beschikking voor een deel (60%) boschinkomsten; in een eventueel tekort werd voorzien door een Forest Loan. Zeer veel proeven werden gedaan op 't gebied van de mahonie zowel door middel van improvement fellings als door middel van het taungyasysteem.

v. Z.

Philippinen. Festlegung eines Dreijahresplans für die japanische Holzversorgung. (Ontleend aan Dtsch. Holzanz. 1942). Z. f. Weltfw. 3, 189, 1943.

De militaire autoriteiten hebben voor de exploitatie (Abholzung!) van het boschrijke eiland Mindanao een driejarig plan opgesteld. Bedoeling is in de naaste toekomst „Groot-Azië” onafhankelijk te maken van houtinvoer. Men rekent voor de naaste toekomst op groote houttransporten en wel ten behoeve van scheepsbouw en de constructie van bruggen.

Britsch Guyana. Die forstlichen Verhältnisse Britisch Guayanas. (Ontleend aan Troup's Colonial Forest Administration). Z. f. Weltfw. 3, 199—200, 1943.

De uitgestrektheid van deze kolonie is 233.000 km², waarvan 204.000 km² of 87 % met bosch is bedekt. Practisch het geheele boschareaal is kroonland. Tot nu toe beperkte de exploitatie zich tot de toegankelijke gebieden tusschen de kust en de stroomversnellingen der rivieren. Ze concentreerde zich op Greenheart (Ocotea Rodioei), het beste hout voor scheepsbouw, palen en constructiewerken.

In 1908 werd aan het departement van Landbouw een boschbouwkundige afdeling verbonden, met aan het hoofd een ambtenaar, die zeer beperkte bevoegdheden had. Op zijn voorstel kon de departementschef namens den gouverneur houtlicenties uitgeven. Op de boschbouwconferentie van Canada in 1923 werd ook over Britsch-Indisch rapport uitgebracht en dit had vermoedelijk tot resultaat, dat er een Britsch-Indisch houtvester aan het hoofd van een boschdepartement werd aangesteld, bijgestaan door nog een houtvester en twee assistenten. Het eerste werk van dit departement was de samenstelling van een overzicht van de boschbegroeiing, en vooral verkrijging van meer kennis van den houtvoorraad aan greenheart. Men kwam tot de wetenschap, dat greenheart eigenlijk op allé geschikte gronden kon worden verjongd.

Greenheart werd reeds lang naar Engeland uitgevoerd, toen het in Amerika nog vrijwel onbekend was. Later heeft zich echter ook de handel ervan op Amerika ontwikkeld. Deze handel zal echter alleen levensvatbaarheid hebben, wanneer gelijktijdig ook voor de andere houtsoorten afzet zal worden gevonden. Dit kan wanneer men voor de voorziening in eigen behoefte van het inlandsche hout gebruikt maakt en daarvoor geen hout invoert. Voor den uitvoer wordt het greenheart tegenwoordig vanwege het boschbeheer gekeurd.

Van belang is verder nog de winning van balata. Reeds in 1887 was er een verordening, die de aantapping van balata regelde (Balata is het gecoaguleerde melksap van *Manilkara bidentata*). Een verordening van 1927 opent de mogelijkheid voor de afscheiding van boschreserven, terwijl daarbij tevens een boschraad voor de kroonbosschen werd ingesteld. Bijzondere boschbeschermingsmaatregelen werden in verband met de geringe bevolking (1,35 per km²) niet noodig geacht. De boschreserve heeft thans een oppervlakte van 1329 km² en men is met de afbakening van andere reserves begonnen.

v. Z.